

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Mauritii Gudeni Historia Erfurtensis Ab Vrbe
Condita Ad Reductam**

**Gudenus, Johann Moritz von
Erfurti, 1675**

XXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11903

burgo veniret, dejiciunt. Albertus ob rei difficultatem propositum disfuit.

XXI.

*Nuntiare in-
cipiunt Er-
furtenses.*

*A Domino
reprehen-
duntur.*

*Eorum fu-
cata excu-
satio.*

Diversis animis pro varietate affectuum Electorem cives expectaverant; habebant enim suos in Urbe profugi, per quos factiones alerent, hic crebrius damna & pericula, quibus ob indignationem Saxoniam Civitas subjaceret, occinunt: Unicum mali remedium amicitiam Principum fore, qui nisi receptis exilibus placari nequeant. Reciperentur ergo ad Urbem, & focos suos exules, ac simul incolumitati Civitas restitueretur. Persuasum per haec multis, † ut & foris, & domi de placandis Saxonibus consilia haberentur. Ut primum haec Moguntinus resciit, finiquitatem attentati civibus & Senatui demonstrabat. Illi se fideles Sedis Moguntinæ, † sanctique Patroni sui Martini subditos, sine ArchiEpiscopi assensu nihil concessuros, nec à vero & hereditario Domino Electore, & Sede separari se passuros rescribunt. Insuper ut ArchiEpiscopus lites cum Principibus Saxoniciis pro suis haberet, humiliter rogant. Sed in delatorem ipsum, qui Reip. arcanum Moguntino prodidisset, inquisitum. Cecidit suspicio in Doctorem de Margaritis, ex vetustâ & nobili hujus nominis familiâ oriundum. Hic captivati traditur, dein ad Universitatis instantiam præstitâ cautione dimissus, variatâ Civitatis inclinatione Mogun-

Moguntiam fugit. Clam interim cum
Saxonibus continuata consilia. Igitur † Cæsar ne si-
inhibitiones Cæsareæ accedunt , ne sine ne Mogunt.
consensu Domini Hereditarii cum Saxon- consensu cū.
bus paciscerentur , aut in protectionem Saxon. pa-
eorum se darent , nec profugos recipe- ciscanturim-
rent , ac si factum id jam esset , renuncia- hibet.

tâ securitate , Urbe pellerent , eventum-
que litis apud Cæsaream majestatem pen-
dantis expectarent. Mandata hæc Cæsar
non solum in literis , sed & per Legatum
dedit. Ast prævaluerunt exulis Gœdenii
† machinationes , hic foris Principum Gœdenii
suspicionem ergà Moguntiam firmaverat : Machinati-
hostiliter haberent Erfordiam , quamdiu ones.

Sedem Moguntinam suspiceret , ut sal-
vam se non nisi Saxonum favore sciret ,
brevi postmodum adversitatibus pressam
obsequia Principum subituram. Hi Gœ-
denii consilium secuti , cives infestarunt ,
usque dum subacti malis ad pacta coge-
rentur , & placandos esse Saxones conclu-
deretur. * Missi † ad Principes Deputa- * MDXVI.
ti : Landgravii territorialium Princi- ~~sum de~~
pum titulo honorantur , pactis Budstadii , placādis Sa-
postea Naumburgi dies indicitur , ibique xonibus.
coram Ducibus , & profugis agente Gœ-
denio in certas leges conventum est. Po-
tissima fuit : † Exules in urbem & sua honorifice Exules re-
reciperentur. Offendit hæc res summoperè cipiuntur.
Moguntinum : † hæc tot impensarum
& subsidiorum grates , tot promissorum Moguntinē
fides , vinculorum , quibus à multis sacer- querelē.

lis Erfordia Sedi Moguntinæ subjœcta fuit, obsequia, vel potius injuriæ essent? contrà quas sibi, suæque Sedi beneficia quævis reservaret, sciret municipium se vindicem rebellionis futurum. Non minus hæc collusio Cæsarem offendit, † igitur sub poena quinquaginta marcarum aurum, & imperialis, ut vocant, Banni de plenitudine potestatis in irritum pœna re-vocat, sine Moguntinæ Sedis, & Electoris præjudicio essent, definit. At inconstans multitudo præsentem quietem amplexa, Remp. iisdem scopulis, quibus hactenus, mox iterum allidendam non prævidit, atque minus Cæsareum mandatum habuit, postquam anno sequenti novæ licentiæ habenæ hic laxatæ, ipsaque Cæsar's mors paulò post intervenit. Recepti † in Urbem exules, & ante omnes Gœdenius cum pompâ, nec sine lite reductus: Saxones jus conducendi per Urbem sibi arrogaverant, sed Civitas regale alienum invadi contendit, ac ante portam adventantem excipiens, dimissis Saxonibus suam in domum, quam indito ab imagine S. Mariæ nomine, ad occidentales gradus Marianos ædificaverat, triginta equitum turmâ reducit. Statim potentiorum † dominatus iterum emersit. Ad

Reditus Gœdenii.

Pristini miseris urbs immarginatur

Ærarii levamen reducta Senatum Collegia, iterum augentur, cives tributis pre-muntur, omnis sexus, ac ætatis capita censentur, nisi quæ vagitus excusaret: per annū

anni quadrantes collectæ indictæ , etiam prædia , & bona mobilia civium vectigalibus subjecta sunt. Ne Civitas rapinis paucorum enervaretur , Albertus sæcularibus litigiis quærere medelam conatur.

Annum hunc an Hegiræ dicam ? certè ex Lutheri fugâ † historiis celebratum. Iste familiæ ordinis Eremitarum S. Augustini Monachus Erfordiæ professus , anteà Luder nomen habuit , quod Universitatis matricula , aliaque documenta , quibus nomen (a) inscripsit , referunt ; humilitatem & cum ea reliquas virtutes abjecebat , vacuum iis animum ambitio cum pedissequis intravit : aptissimum subjectum quia non vile adeò ingenium , certè magnam audaciam reperit. Statim ille in scenam prodiit , & cum eam sine adversariis ludere non posset , illos , qui indulgentias ex fidelium thesauro charitatis opera pœnitentiæ jungentibus annunciant , provocat , mordaci stylo , quem acrem in vernaculâ , & elegantem habebat , insequitur. Venum hic Cœlum proponi in auditio commercio , Italos pecunias , non animas Germanorum sectari ; his & similibus perstrin- gendo abusum ipsum rei sanctissimæ usum .

O 4

in

(a) Capitulum Marianum Chyrographum habet ipsius Luderî , quo Monachus adhuc fatetur se ab Henningio Gœdenio mutuos quinq̄ uaginta florenos accepisse , quod nomen creditor Ecclesie legavit.

MDXVII.

XXII.

Lutherus
Erfordiæ
ex monasterio fugit.